

7) підтримки розвитку системи біржової торгівлі через прийняття державних програм її розвитку; прийняття таких урядових та/або регуляторних рішень, які сприяють концентрації торгівлі в системі біржової торгівлі.

РОЛЬ БІРЖОВОГО АРБІТРАЖУ У ЗАХИСТІ ПРАВ УЧАСНИКІВ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

Когута О.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Котирло О.О.

Спори, які виникають між учасниками та сторонами біржових торгів (угод) розглядаються біржовим арбітражем, який є різновидом третейського суду, утвореним для вирішення біржових спорів. Його рішення обов'язкове для членів біржі. Біржовий арбітраж діє на підставі положень про біржовий арбітраж, що затверджуються біржами виходячи з положення цивільно-процесуального та господарсько-процесуального законодавства. Робота біржового арбітражу здійснюється відповідно до законодавства України, статутів бірж, правил біржової торгівлі.

Біржа має право встановлювати відповідно до законодавства власні обов'язкові для всіх учасників торгів правила біржової торгівлі та біржового арбітражу та засновувати арбітражні комісії для вирішення спорів у торгівельних угодах.

Біржовий арбітраж покликаний забезпечувати захист майнових прав та законних інтересів учасників біржової торгівлі, сприяє підвищенню ефективності укладених угод, розвитку раціональних господарських зв'язків між товаровласниками та споживачами, підвищенню ролі договорів, розвитку ділового співробітництва. Біржовий арбітраж покликаний забезпечувати своєчасний і правильний розгляд біржових спорів, застосовувати в разі винесення відповідного рішення майнової санкції до осіб, які не виконали чи неналежним чином виконали свої зобов'язання, або порушили правила біржової торгівлі. У разі виявлення порушень у діяльності брокерських контор чи брокерів, біржовий арбітраж застосовує відповідні засоби впливу.

Біржовий арбітраж також вивчає і узагальнює біржову арбітражну практику і на цій основі розробляє пропозиції щодо вдосконалення правил біржової торгівлі. Також вирішує цивільно-правові спори, то виникають між членами бірж та між членом біржі і клієнтом, між клієнтами членів біржі за наявності уголи сторін про перелачч таких спорів на його розгляд

Розв'язання спорів між членами фондової біржі та іншими особами які мають право брати участь в біржових торгах згідно із законодавством, здійснюється Арбітражною комісією біржі

Поялок створення повноваження та поялок роботи Арбітражної комісії встановлюється Арбітражним кодексом фондової біржі який затверджується Біржовою радою і є невід'ємною частиною Правил біржових торгів на фондовій біржі.

Арбітражна комісія, або біржовий арбітраж, створюється для вирішення спірних питань, які виникають як між учасниками зареєстрованих на біржі угод, так і між ними і брокерами та відповідальними співробітниками служб біржі.

Біржовий арбітраж розглядає спори за заявами учасників біржових торгів (брокерських контор, клієнтів), що звертаються за захистом своїх законних прав та інтересів. Провадження по справі починається з подачі позову в арбітражну комісію біржі самостійно позивачем чи по пошті.

Ціна позову визначається виходячи із характеру спору. У позовах про грошові стягнення ціна позову визначається сумою, що підлягає стягненню; у позовах про вимоги майна - вартістю цього майна, у позовах про визнання або зміну правовідносин - вартістю предмета правовідносин на момент подання позову; у позовах про певну дію чи без дію, на основі відомостей про майнові інтереси позивача. Якщо позов містить декілька самостійних вимог, то його ціна визначається окремо щодо кожної вимоги і загальною сумою.

Розгляд спорів проводиться на засіданні біржового арбітражу в присутності не менше трьох арбітрів, хоча за деякими категоріями спорів допускається один арбітр. У процесі розгляду справи сторони мають рівні права на ознайомлення і матеріалами справи, подання своїх доказів за обставинами справи (подавати заяви, зробити відвід арбітражу, оскаржити його рішення). Сторони зобов'язані представляти докази, що підтверджують їх позицію в спорі. Позивач до початку розгляду справи чи до прийняття рішення на спорі може відкликати свою заяву, змінити суму вимог.

Рішення викладається в письмовій формі і підписується членами арбітражу. Рішення біржового арбітражу повинно бути аргументованим та відповідати вимогам матеріальних і процесуальних норм права. У рішенні біржовий арбітраж має право виходити за межі позовних вимог, якщо це необхідно для захисту загальнодержавних інтересів, а також прав та законних інтересів біржі, що охороняються, чи їх членів.

Рішення біржового арбітражу може бути оскаржено в біржову раду. Сторони можуть звернутися за захистом своїх законних прав та інтересів у місцевий чи господарський суд.

Загалом, біржовий арбітраж відіграє значну роль у захисті прав та інтересів учасників біржових торгів та виступає додатковою гарантією дотримання цих прав.

ЗАХИСТ ПРАВ БРОКЕРІВ-ПОЧАТКІВЦІВ НА БІРЖОВИХ ТОРГАХ

Коваль К.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Котирло О.О.

Грою на біржі є здійснення біржових спекулятивних операцій за рахунок використання різниці в цінах на різних ринках, передбачень динаміки курсів та котирувань у майбутньому з метою привласнення прибутку.

Гра на біржі набуває все більшу популярність. Цьому сприяють різні реклами: «Граючи на біржі ти отримуєш свободу», «Гра на біржі - вірний спосіб заробітку», «Гра на біржі - здобуття грошей і незалежності» - і так далі. Всілякі статті, книги і консультанти стверджують одне: гра на біржі - проста, потрібно лише вивчити систему гри, зрозуміти принцип дії біржі, і гроші, можна сказати, вже в кишені.

З одного боку всі ці рекламні салогани є чистою правдою. Гра на біржі дійсно збагатила багатьох, стала їх дорогою до фінансової (а інколи і до особистої) незалежності. Але в такому разі чому статистика стверджує, що близько 90% гравців щорік покидають біржу? Забавно, аби списати на природний спад, можливо це тому, що гравці не можуть себе захистити від не бажаних грошових втрат?

Як грати на біржі – насправді це не повне питання, а лише його частина. Адже кожен трейдер ставить собі мету – отримати на біржі прибуток. А грати з прибутком стає можливим тільки після отримання певних знань і навичок.

Для того, щоб почати грати на біржі цінних паперів потрібно зробити кілька нескладних дій:

- відкрити брокерський рахунок;
- перевести грошові кошти на цей рахунок з банківського рахунку;
- здійснювати купівлю і продаж цінних паперів.

Велику роль у практичній біржовій грі відводять контролю збитків. Для початківців трейдерів це найбільш важливо, тому що новачок найчастіше буває неготовим до певного психологічного напруження у разі настання збитків і, зрозуміло, не знає як захистити себе від цього. Після покупки акцій, трейдер, як правило, очікує прибутку і в разі несприятливого перебігу подій просто не бажав закрити збиткову позицію, продовжуючи спостерігати за тим, як збитки ростуть, пожираючи його кошти. Щоб не потрапити в таку ситуацію, необхідно попередньо продумати рівень цін, на якому позиція буде закрита, якщо ціна буде падати.